

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

תוכן

- א. וקא מעיינא ליה ברישיה ... מידע ידיע דיצר בהאי עלמא ליכא..... 1
- ב. כל דיינ דמתקרי לדין ומפקין מיניה ממונא בדין לאו שמיה דיינ..... 2
- ג. המרזב אין לו חזקה ויש למקומו חזקה המזחילה יש לה חזקה..... 3
- ד. סולם המצרי אין לו חזקה ולצורי יש לו חזקה..... 4
- ה. חלון המצרית אין לה חזקה ולצורית יש לה חזקה איזו היא חלון המצרית כל שאין ראשו של אדם יכול ליכנס לתוכה..... 5
- ו. המרזב אין לו חזקה מרוח אחת ויש למקומו חזקה משתי רוחות ... שאם היה ארוך מקצרו ויש למקומו חזקה שאם בא לעוקרו אינו ... שאם רוצה לבנות תחתיו בונה ויש למקומו חזקה שאם בא לעוקרו אינו עוקרו..... 6

דף נח.

א. וקא מעיינא ליה ברישיה ... מידע ידיע דיצר בהאי עלמא ליכא

יש אומרים שאין לנהוג אפילו עם אשתו בדברים של חבה בפני אחרים משום שנראה כפריצות, כגון לעיין ברישיה אם יש לו כינים, בפני אחרים אפילו יושב ואין מונח בחיקה¹. אבל בבתו ואחותו ונכדו שאין כאן זכרון

¹ וכתב בדרישה דנראה לו דוקא בחיקה אסור אבל לעיין ברישיה כשהוא יושב אפשר דמותר אבל בתשובת רשב"א סי' אלף קפ"ח משמע דגם עיין ברישיה אין נכון שמדמין זה ליציקה על הידים ונראה לי דתרי מעמים היו שם שלא רצה ליכנס שם דחדא משום אברהם גופיה דאין לו לאדם לעשות מילי דחיבה עם אשתו בפני אחרים משום שנית שלא יעורר תאות אחרים על ידי זה שיבא לידי הרהור שיזכור תשמיש על ידי זה על כן אמר דמצד אברהם עצמו היה שלא כהוגן ח"ו ששכב בחיק אשתו שנית אפילו עיין ברישיה לחוד אינו נכון כדי שלא יביא אחרים לידי הרהור על זה השיב אברהם דאפילו השכיבה בחיקה אין איסור כי בהאי עלמא אין צריך לצניעות דידוע שאין כאן תשמיש ממילא אין כאן איסור אפילו לדידיה מכל שכן לאחרים אם כן מוכח מזה דאפילו עיין בראשו לחוד אינו נכון בפני אחרים. ונראה דיש חילוק בזה דעיין לחוד אינו מפני אחרים דוקא באשתו דכל הרואה זה נזכר לקירוב שלהם ע"י תשמיש ויבא לידי הרהור ע"י זה משא"כ בבתו ואחותו ונכדו דאין כאן זכרון תשמיש מותר בפני אחרים אבל שכיבה בחיקה פשיטא דאסור בכלם אפילו שלא בפני אחרים דדבר זה הוא קירוב גדול ובשאר עריות ואפילו בפנויה אסור אפילו עיין בראשו לחוד כן נראה לענ"ד נכון. ט"ז שם א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

תשמיש מותר בפני אחרים, אבל שכיבה בחיקה אסור אפילו שלא בפני אחרים².

ולפיכך אף על פי שאחר החופה הכלה מותרת לחתן³, יש להזהיר את החתן והכלה לשמור על קדושה וצניעות ברבים, וכל שכן להישמר מכל מיני קירוב, וגם כאשר מצטלמים יזהרו בדבר, שאין לאדם להראות חיבה לאשתו ברבים⁴. וגם אבי הכלה אין ראוי לו להתנשק עם הכלה ברבים. והרחק מן הכיעור והדומה לו.

דף נח:

ב. כל דיין דמתקרי לדין ומפקין מיניה ממונא בדין לאו

שמיה דיין

אף על פי⁵ שראוי לכל אדם להזהר שלא לחמוד ממון אחרים ולהרחיק כל סרך עול וכל אבק גזל, מ"מ מי שנתמנה דיין ראוי לו להזהר מדברים אלו ביותר, גנאי הוא למי שהבריות נזקקות לילך לפניו לדין ושהן בטוחות על ישרו שלא לעות אדם בריבו, שיהא הוא נזקק לדין על ידי תביעת אחרים עליו, כל שכן אם מוזקקין אותו בדין עד שיצא מתחייב מתוך הטענות שזה פגם גדול, אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלמה.

באמת אמרו כל דיין שנקרא לדין ומוציאים ממנו ממון לאו דינא הוא⁶. ויש מפרשים שמועה זו על דרך שכל דיין שהטה את הדין עד שהמוטה מזמינו לדין, והטיתו מתבררת עד שלפעמים הוא צריך לשלם על דרך מה שאמרו בקצת דינים מה שעשה עשוי ומשלם מביתו, אינו דיין.

² וכ"כ בב"ש שם יב

³ ילקוט יוסף שובע שמחות א פרק יא סעיף ח

⁴ ומי שלא ידע דבר זה ולא נשמר בזה בעת חופתו, ישמיד התמונות שאינן צנועות, שלא יבואו אחרים להסתכל בהם.

⁵ מאירי בסוגייתינו

⁶ לא סוף דבר בממון אחרים אלא אף ממון עצמו ראוי לו להזהר שלא יפתהו חשש פסידתו להטות את הדין הוא שאמרה תורה שונאי בצע ודרשו בו ששונאין ממנו בדין וחזרו ופירשו בזה שאפילו אמר לו זה לקוין את כרמו ולשרוף את גדישו אינו מטה את הדין וזהו שונאים ממנו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ג. המרזב אין לו חזקה ויש למקומו חזקה המזחילה יש לה

חזקה

הבא להעביר⁷ מי גגו או מי שופכים להצר חבירו⁸, יכול בעל החצר לעכב עליו⁹, וכן אם בא להעביר מי גגו לרה"ר¹⁰, בני רה"ר מעכבים עליו¹¹.

החזיק בצנור¹² להעביר¹³ מימיו לחצר חבירו, אין חבירו יכול למחות ולסלקו, אלא שגם בעל החצר נעשה מוחזק במימיו, ואם רוצה יכול לעכב עליו מלסתמו¹⁴.

⁷ שו"ע ונו"כ קנ"ג ו

⁸ ופשוט דאיירי שעד עתה היו מימיו מקלחים למקום אחר או שהוא בית חדש, ומשמע מדברי הפוסקים דאיירי בין במי גשמים ובין במי שופכין, והיינו מי תשמישיו בבית, אבל לא מי שיש בהם ריח רע. שזה ודאי דומה לנזקין כביהכ"ס, וכמו שנתבאר בפרק יג, שאפשר שאפילו חזקה אינו מועיל. ואם בעל החצר מעכב ואין לו אופן אחר להעביר מימיו, אין לו תקנה אלא לפייס את שכניו בדמים. פתחי חושן חלקו פרק טו הערה יז

⁹ ובב"י כתב הטעם כדי שלא יהזיק עליו, ומדלא כתב הטעם שמזיק לחצירו, משמע שאין זה נזק אלא השתמשות, והוא בנדר חזקת תשמישים, אלא שהוא תשמיש שיש בו נזק קצת, דאל"כ הוא בנדר זה נהנה וזה לא חסר

¹⁰ שו"ע ונו"כ שם ט

¹¹ שהמים מעכבים הילוך בני רה"ר, ולפעמים יורדים בקילוח על המשאות, ומקלקלים, וגבי רבים אין מועילה חזקה. ומה שמותר לשפוך שופכין לרה"ר כשמתפזרים מיד. וכתב הרמ"א בסימן תיד סעיף ב הטעם דמה יעשה בשופכין שלו. וא"כ קשה מה יעשה במי גשמים שלו. ובערוה"ש פירש דברי השו"ע שהיו המים עד עתה נוטפים ובא לעשות מרזב וצנור שיהיו שופכים, ולכן יכולים בני רה"ר לעכב עליו. ונראה שלדבריו ה"ה להיפך, כמו במי גגו לחצר חבירו, וא"כ יש דין חזקה בזה, וצ"ע.

¹² שו"ע ונו"כ שם ו

¹³ בשו"ע כתב דחזקה זו מהני בשתיקה, והרמ"א כתב שצריך ג"ש וטענה, כחזקת תשמישים..

¹⁴ שכשם שקנה זה זכות להעביר שם מימיו, כך קנה גם זה זכות לקבל מימיו, וכתב הב"י שלדעת הפוסקים שחזקת תשמישים צריך טענה, ה"נ צריך שיאמר שע"מ כן נתרציתי לקבל מימך שגם אתה לא תוכל לחזור בכך ודמי למקח וממכר. והסביר בנה"מ סק"א דאע"פ שלא הקנה לו גוף בבית אלא המים והרי הוא דשלב"ל, כיון שזה הקנה לו גוף החצר להעביר שם מימיו, דמיא לקונה הפין במשיכה לתת תמורתו דבר שלב"ל שחייב ליתן מדין חיוב, עיין שם, ועי' פעמוני זהב. וכתב הג"י בשם הרא"ה והר"ן שאם בא בעל הגג לסתור הגג או לעשות שם עליה ושוב לא יוכל להעביר מימיו לחצר זו, אין בעל החצר מעכב עליו, שלא קנה זכות מימיו אלא זכות מי גגו כל זמן שהוא קיים, והנ"י והריטב"א חולקים. ומדברי הסמ"ע ס"ק טז נראה שסובר כדעת הרא"ה והר"ן. ועי' שו"ת מביט ח"ב סי' צו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

סילק בעל הגג את הצנור בדרך מחילה, כגון שאמר שמוחל לו, או שעשה מעשה הניכר שמוחל¹⁵ ה"ז סילק חזקתו מיד¹⁶, וכן אם בעל החצר סילק הצנור בפני בעל הגג ושק¹⁷, אבל אם נפל הכותל מאליו, אין זה סילוק חזקה¹⁸.

ד. סולם המצרי אין לו חזקה ולצורי יש לו חזקה

יש אומרים¹⁹ שיכול אדם. להעמיד סולם קטן שאין לו ד' שליבות. ואינו קבוע, בתוך חצר חבירו כדי לעלות דרך שם לגנו ואין בעל החצר יכול למנועו²⁰, וכשיצטרך הולך בחצירו של חבירו ברשותו, ועולה בסולמו על גנו לתקן מה שצריך, ולכשיצטרך בעל החצר למקומו²¹ יכול לסלק הסולם²² ואין לו בה חזקה. ויש אומרים²³ שאפילו סולם קטן ואינו קבוע יכול בעל החצר למנוע ממנו מלהעמידו בתוך חצרו.

¹⁵ רמ"א שם

¹⁶ אפילו לדעת הפוסקים שבהזקת תשמישים צריך ג' שנים, בסילוק תשמיש אינו צריך, אלא שהרמ"א בסימן קנד סעיף יב כתב בשם יש אומרים שמ"מ צריך טענה, וכתב הגר"א שהרמ"א כאן סתם כדיעה ראשונה. וכ"כ בנה"מ סק"ט דתליא בפלוגתא הנ"ל.

¹⁷ ונראה דה"ה שסילוק זה מועיל גם לענין שבעל החצר לא יוכל לחזור ולתבוע ממנו שיחזיר הצנור. וכתב הר"א ששון סימן סח במי שהיה מוחזק בצנור להוציא מימיו והפסיק מלהשתמש בו, שלכאורה מדברי הרשב"א בתשובה (סימן אלף קלג) משמע שכל שלא עשה מעשה סילוק לא איבד חזקתו, אלא שאפשר שבמה שסילק שפיכת המים למקום אחר הוי כמעשה סילוק.

¹⁸ רמ"א שם

¹⁹ שו"ע ונו"כ שם יג והוא דעת הרשב"ם והרמב"ם, וכתב המ"מ משום דזה נהנה וזה לא חסר הוא

²⁰ ואין כאן היזק ראייה. דאי אפשר להיות יוצא ונכנס אלא ברשות חבירו, ואז ישמר ממנו חבירו בתשמישו וליכא היזק ראייה סמ"ע שם ל. ומשמע מדברי הדרישה והסמ"ע שיכול למנוע מלהכנס לחצרו, שבוה יש היזק ראייה, וכ"כ בהדיא בשו"ת רשד"ם סימן תט ומדייק כן מדברי המ"מ. והש"ך כתב בשם הבי"ח דאיירי בשדה או במקום שאין היזק ראייה.

²¹ והיינו כשיצטרך למקום הסולם ונמצא חסר, דכיון דקטן הוא אין לו קביעות לחזקה, ומהאי טעמא אינו יכול למחות.

²² ובשו"ת מהרש"ם ח"ב סימן קנג נשאל במי שצריך לתקן בנינו ולשם כך צריך להשתמש בהעמדת סולם בחצר חבירו, וחבירו מוחה, אם יש בזה דין כופין עמ"ס, והביא מדברי הפוסקים ובמ"ש הרמ"א בסימן שסג סעיף ו שיכול למחות מלהשתמש בשלו ואין בזה משום כופין עמ"ס, ואף דמבואר ברמ"א סימן קנד סעיף ב שבחצר ליכא קפידא בדריסת רגל, אפשר דהיינו דוקא בדר"ג לחוד, אבל להניח שם דבר לא, ואפשר דתליא בפלוגתא דהרמב"ם והרא"ש בסימן קעד סעיף א גבי חלוקת שותפים, והביא מדברי הרש"ך שתמה מדברי הרשב"א שכתב שהציאה וביאה מיקרי חיסור קרקע ולכו"ע צריך ג"ש וטענה, ומשמע שיש חיסור קרקע בדר"ג, וע"כ כתב מהרש"ם שיכול לומר קים לי ויכול למנוע, ובפרט כשיש זרעים בחצר, אפילו רוצה לשלם דמיהם, יכול לעכב.

²³ בטור כתב שם בשם ר"י שאפילו סולם קטן יש לו חזקה אם מעמידו בחצר חבירו, דכיון שעובר על חצרו ודאי קפיד, ומ"ש סולם קטן אין לו חזקה היינו שמעמידו בחצרו וסומכו על כותל חבירו. והטור לאחר שהביא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אבל סולם גדול²⁴, או אפילו קמץ אם קבעו במסמר, לכו"ע יכול למחות בידו, ואם לא מיחה החזיק בו שלא יוכל עוד בעל החצר לסלקו. ולפיכך אם בא לבנות ולבטלו, בעל הסולם מעכב עליו עד שירחיק כשיעור, שהרי מחל לו להעמיד סולם גדול.

ה. חלון המצרית אין לה חזקה ולצורית יש לה חזקה איזו היא חלון המצרית כל שאין ראשו של אדם יכול ליכנס לתוכה

פתח חלון²⁵ במקום שיש היזק ראייה ולא מיחה²⁶, החזיק, אם הוא גדול כל כך שהאדם יכול להוציא ממנו ראשו, אז יש לו חזקה בכל ענין אפילו שהוא למעלה מד' אמות שלא חשש כל כך למחות שאין הזיקו קבוע כל כך, ואפילו שאינו עשוי להאיר אלא להכניס אור, שכיון שהוא גדול כל כך שיכול להוציא ראשו ולראות בתוך הצירו, וזה לא חשש לערער ודאי החזקה היא אמיתית וחזקה גמורה היא ואינו חייב לסתמו, וחזקה זו מועילה גם שלא יוכל חבירו לבנות כנגד חלון זה.

דברי הרמב"ם שאינו יכול למנעו מלהעמיד סולם קמץ, כתב ואינו נראה דהיאך ישתמש בשל חבירו בעל כרחו. וכן כתב בסימן קעג גבי אחים שחלקו שאינו יכול להעמיד סולם בחצר חבירו וגם לא לסמוך על כותל חבירו, וצריך לומר דס"ל להטור דאע"פ שיכול למנעו מ"מ אין לו חזקה כיון שדבר שאינו קבוע הוא, ואילו לסברת הר"י נראה שכיון שיש לו היזק ראייה בכניסה, אם לא מיחה יש לו חזקה אפילו בקמץ, ואף על פי שאינו קבוע מ"מ מעשה חזקה הוא, ולא דמי לנכנס פעם לחצר חבירו ולא מיחה, שאין זו חזקה שיוכל תמיד להכנס, וכתב הב"ח שהטור לשיטתו כמו שהשיג גם בקביעת זיו קמץ בכותל חבירו, וכמ"ש לעיל. ובערוה"ש מפרש בדברי הרמב"ם דאח"כ אם רוצה יכול למנעו מתחלה מלהעמיד סולם קמץ, ואפילו מלהכנס לחצירו, ק"ו מזיו כל שהו שיכול לעכבו לכתחלה, אלא שסובר הרמב"ם שאם העמיד סולם קמץ ולא הקפיד בעל החצר, אלא שתובע ממנו להסירו מחמת שלא יחזיק, מטעם זה אין מחייבין אותו להסירו, כיון שבלא"ה אין חזקה לסולם קמץ.

²⁴ שו"ע ונו"כ שם והני מיליה היכא דהחזיק במקום ידוע בחצר, אבל היכא דהוי רגיל לשנויי ממקום למקום אין לך עראי גדול מזה, כן כתב הרמ"ה [יד רמ"ה שם נ"ח ע"ב אות יא ד"ה ומתניתין].

²⁵ שו"ע ונו"כ קנ"ד י

²⁶ למר שלש שנים ובמענה שקנה ממנו, ולמר במחילה בראה פתיחתו ושתק או טענה מעלייתא שנתן לו בפירוש רשות לפותחו. לבוש שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

אולם אם היה החלון קטן שאין ראשו של אדם נכנס, והוא גבוה למעלה מד' אמות מקרקע הבית²⁷, ופתח את החלון לתשמיש או לאויר, אף על פי שיש לו חזקה שלא יוכל הבירו לתבוע ממנו לסתמו, מ"מ אם רוצה הבירו לבנות כנגדו, אין בעל החלון יכול למחות, כיון שאינו קבוע²⁸.

ואם פתח החלון לאורה, אפי' קטן ביותר וגבוה ביותר, החזיק גם שלא יוכל לבנות כנגדו. ואין בעל החצר יכול לבנות כנגדה או מצדדיה עד שירחיק ד' אמות, כדי שלא יאפיל עליו, שהרי מחל לו על האורה. ובענין איזה חלון עשוי לאורה, תולה בעיני הדיין ולפי ענין החלון²⁹.

ו. המרוב אין לו חזקה מרוח אחת ויש למקומו חזקה משתי רוחות ... שאם היה ארוך מקצרו ויש למקומו חזקה שאם בא לעוקרו אינו ... שאם רוצה לבנות תחתיו בונה ויש למקומו חזקה שאם בא לעוקרו אינו עוקרו

²⁷ ואם הוא למטה מד' אמות אפילו אינו עשוי לאורה יש לו חזקה. לבוש שם.

²⁸ שיכול לומר לא הנחתי לך אלא מפני שהיא קטנה וגבוהה (ואין היזק ראייה כ"כ), אבל שתחזיק עלי עד שארחיק הבנין לא הנחתי, ומ"מ לכתחלה יכול למחות גם בחלון כזה. בשו"ת הר"א ששון סי' קפג דן במי שפתח חור לעזרת ביהכנ"ס והקהל רוצים שיסתמנו, ודן בדין חלון צורי אם צריך צוה"פ ומלבן, והעלה דאע"פ שא"א לכופו לסתום משום דמצי למימר קים לי דמהני חזקה להזיר, מ"מ יכולים הקהל לבנות כנגדו בסמוך ממש, ועוד שהכל רואים שהחור לא נעשה לאורה כי אם להביט בהגבהת ס"ת, ועוד שא"א שלא יהיו יתומים קטנים בתוך הקהל שאינן בני מחילה, ועוד הביא מדברי הר"א ש שהביא הטור בסימן קמט שהמחזיק בדבר שאין הבעלים בעיר לא הוי חזקה, וגם בביהכנ"ס שהוא של שותפים א"א שלא היה אחד מהם מתוין לעיר, ודן בדין שותפים שאחד מהם לא היה בעיר אם מהני לגבי השותף שהיה בעיר, ועוד דן בדין חזקה בשל הקדש עניים וביהכנ"ס שהוא של רבים דלא מהני אא"כ מכרו או נתנו זמ"ה, בפירוש, וכן בדין חזקה נגד רבים, ועי' שו"ת מהרי"ט ח"א סי' קלב. ובכנה"ג תמה על הר"א ששון דודאי אין היזק ראייה בעזרת ביהכנ"ס ולא בביהכנ"ס כיון שרבים בוקעים שם, ובשם הר"ד אגוזי כתב לחלק בין ביהכנ"ס לעזרה שיש בו היזק ראייה, ובשם מהר"א קופינו כתב שבנדון מהר"א ש היה היזק ראייה לבית השמש, ועי' ד"ג כלל לה סימן יא. ועי' שו"ת באר עשק סימן יא שדן במי שרוצה לעלות על גגו להביט דרך החלונות של ביהכנ"ס בשעת הוצאת והגבהת ס"ת ולענות קדיש וקדושה, והקהל רוצים למנוע ממנו, וכתב דכופין על מדת סדום וא"א למנוע ממנו, ומה שמוענים שמא יסתכל בזמן ועדם, גם זה אינה מענה, דכשם שיש לו רשות להיות בתוך ביהכנ"ס ובשעת ועדם ישלחוהו, ה"נ ימחו בידו מלהסתכל בשעת ועדם, עיין שם.

²⁹ רמ"א שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ץ 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

משהחזיק בעל הגג בצנור על הצר חבירו על פי מה שהתבאר לעיל³⁰, יכול לשנותו ממקום למקום או לקצרו³¹, וכן לשנות³² דרך שפיכת המים³³, ואין בעל הצנור יכול לעכב עליו א"כ יש לו נזק ע"י השנוי³⁴. ויש אומרים³⁵ שאפילו מוסיף נזק קצת יכול לשנות, וכן אין בעל הגג יכול להאריך³⁶ את הצנור לתוך אויר הצר חבירו.

אין בעל הצנור³⁷ יכול לתבוע מבעל הצנור שישנהו למקום אחר או להאריכו או לקצרו, אם יש לבעל הצנור שום קפידא בזה³⁸, אבל אם רצה בעל הצנור לבנות בחצירו מתחת הצנור, אין בעל הצנור יכול לעכב עליו, א"כ יגיע לו נזק מכך³⁹.

אף כשהחזיק שמימיו ירדו לצנור חבירו, אינו יכול להוסיף יותר ממה שהחזיק, ולכן אם החזיק למי גשמים אינו יכול לשפוך⁴⁰ שם מי כביסה⁴¹, ואם החזיק למי כביסה אחת אינו יכול לשפוך יותר⁴².

³⁰ שו"ע ונו"כ שם ז

³¹ הטעם בכל ההלכות דלהלן, שבעל הצנור לא זכה אלא במימיו, וכל שהמים באים הרי הוא בכלל חזקתו, ואילו בעל הצנור זכה גם במקום הצנור ובצורתו.

³² שו"ע ונו"כ שם י

³³ שהיו מנטפים מכמה מקומות ורצה לקבצם למקום אחד, וכן להיפך, וכן להגביר זרימת המים על שיפוע חזק יותר.

³⁴ שו"ע ונו"כ שם יא, כגון שרוצה להגביה השופכים שיבאו ממקום גבוה יותר. ובנה"מ חידושים ס"ק יז העתיק מדברי הסמ"ע, שאפילו אין לו נזק, אלא שרוצה בעל הגג לשנות הצנור ממקום למקום אחר, ובעל הצנור טוען שרוצה להשתמש במקום זה, יכול לעכב עליו.

³⁵ שו"ע שם בשם ויש מתירים, והוא דעת המור בשם הרמ"ה והסכים עמו המור, ופירש הב"ח שאף הרמ"ה לא התיר בנזק ממש, אלא שאין נזק לו כל כך, אבל בנזק ממש לכו"ע אסור, ונראה שאף אם נאמר כפירוש הב"ח לא התיר הרמ"ה אלא כשבעל הגג יש תועלת בזה, אבל בלא זה ה"ז בכלל כופין על מדת סדום, דלמה יגרום אי נוחיות לשכנו כשאין לו שום תועלת.

³⁶ רמ"א שם שהרי יחזיק באורך זה, ושוב לא יוכל בעל הצנור לבנות במקום הצנור ואז יוכל בעל הגג גם לעכב עליו מלחזור ולקצרו בקפידא כל שהוא

³⁷ רמ"א שם ה

³⁸ כגון שאין המים מקלחים כבתחלה, שאם אין לו קפידא ה"ז בכלל כופין על מדת סדום, ומשמע שאפילו בקפידא בעלמא, שוב אין זה בכלל מדת סדום, וא"צ שיהא נזק ממש. ועיי' שער משפט ובערך ש"י שם.

³⁹ שו"ע שם, כגון שע"י הבנין יתיוז המים על הכותל של בעל הצנור ויתקלקל, יכול לעכב עליו.

⁴⁰ ולכאורה נראה שהוא מטעם תוספת מים, כמו במי כביסות. אבל בערוה"ש פירש שאינו יכול לשנות ממים למים שמי כביסה גרועים יותר ומקלקלין הקרקע.

⁴¹ רמ"א שם יב

⁴² רמ"א שם. ובערוה"ש כתב דה"ה בכל כיוצא בזה אינו יכול לשנות באופן שיגיע לו נזק יותר ממה שהחזיק.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת בבא בתרא

ויש לעיין כשמוסיף מי כביסה משום שנתרבו בני ביתו, שאפשר שכיון שהחזיק לשפוך כביסה לפי צרכו, גם זה כפי צרכו, וכן לענין חזקת דריסת רגל באופן שמועיל כמ"ש להלן סעיף כ"ד, אם החזיק לעבור פעם אחת ביום והוצרך לעבור כמה פעמים, או מחמת ריבוי בני ביתו, ועלה בדעתי לחלק, שאם היא חזקה מכת קנין, יש מקום לומר שע"ד כן נתן או מכר לו שיוכל להשתמש לפי צרכו, דומיא דמשכיר ביתו, שפשוט שאע"פ שנתרבו בני ביתו של שוכר אינו יכול לעכב עליו, משא"כ בחזקה שאין עמה טענה, אפשר שאין לו אלא מה שהחזיק ולא יותר מזה, וצ"ע. פתחי חושן שם הערה לג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

